

Óstán faoi ionsaí

Ceist 1

Beidh tú ag féachaint ar ball ar thuairisc faoi óstán a ndearnadh ionsaí air i gContae Liatroma. Sula bhféachann tú ar an mír, an féidir leat féin agus an duine in aice leat brí na bhfocal seo a aimsiú?

1. teifeach
2. cáineadh
3. buama
4. Ceannfort
5. i bhfeighil
6. briogáid dóiteáin
7. géarghá
8. lárionad cóiríochta
9. iarrthóir tearmainn
10. eachtrannach
11. cóirigh

Féach ar an mír den chéad uair le feiceáil an gcabhróidh sé sin leat na focail a thuiscint.

Ceist 2

Éist leis an mír arís, agus ansin pléigh ábhar na míre leis an duine in aice leat.

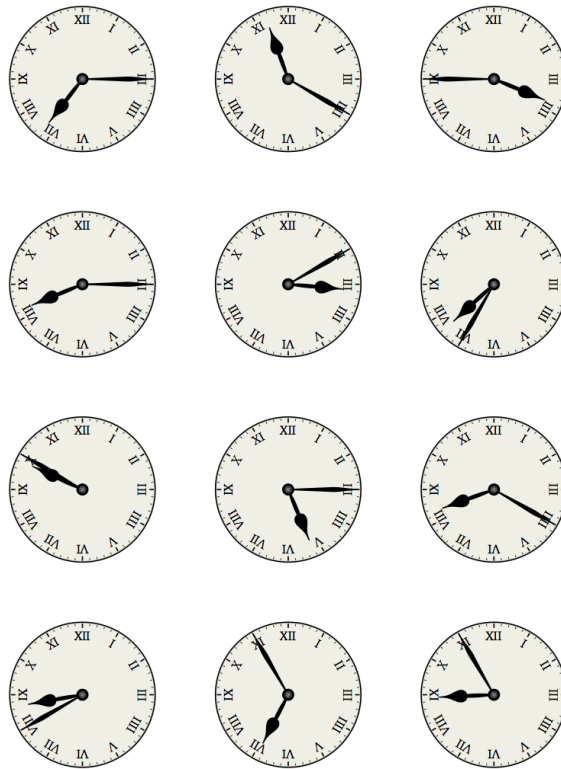
Ceist 3

Féach ar an mír arís, agus freagair na ceistanna seo thíos:

1. Cad a tharla don óstán *Shannon Key West*?
2. Cén úsáid a bhí i ndán don óstán?
3. Cad a bhí le rá ag Eugene Murphy faoin scéal?
4. Cén tuairim atá ag Michael Fitzmaurice?
5. Ar tharla a leithéid d'eachtra cheana féin sa tír?

Ceist 4 ‘...leathuair tar éis a naoi...’

1. Féach ar na cloig thíos. Cén t-am atá sé?

2. Cuir na ceistanna seo ar an duine in aice leat:

- Cén t-am a éiríonn tú ar maidin?
- Cén t-am a bhíonn do lón agat, de ghnáth?
- Cén t-am a itheann tú dinnéar sa tráthnóna?
- Cén t-am a théann tú a luí, de ghnáth?

Ceist 5 ‘...ionsaithe...’ agus ‘...scrúduithe...’

Aistrigh na habairtí seo go Gaeilge:

1. Waiters generally work very hard.
2. The amount of attacks is very worrying.
3. I hate exams and I hate being in the middle of exams.
4. I fainted during the meeting.
5. I was surprised by the amount of drivers.

Ceist 6 Pléigh na ceistanna seo leis an duine in aice leat, nó le do ghrúpa.

1. Cé a chuir an t-óstán trí thine, dar leat, agus cén fáth?
2. Cén fáth a bhfuil a lán iarrthóirí tearmainn san Eoraip faoi láthair?
3. An gcaitear go maith le hiarrthóirí tearmainn sa tír seo, dar leat? Mínígh.

Treoracha agus Freagraí

Ceist 1

1. teifeach	<i>refugee</i>
2. cáineadh	<i>criticism</i>
3. buama	<i>bomb</i>
4. Ceannfort	<i>Superintendent</i>
5. i bhfeighil	<i>in charge of</i>
6. briogáid dóiteáin	<i>fire brigade</i>
7. géarghá	<i>urgent need</i>
8. lárionad cóiríochta	<i>accommodation centre</i>
9. iarrthóir tearmainn	<i>asylum seeker</i>
10. eachtrannach	<i>foreigner</i>
11. cóirigh	<i>do up, repair</i>

Ceist 2

Féach an script.

Ceist 3

Féach an script.

Ceist 4

Tá sé:

- ceathrú tar éis a seacht
- fiche tar éis a haon déag
- ceathrú chun a ceathair
- ceathrú tar éis a hocht
- deich (nóiméad) tar éis a trí
- fiche a cúig chun a hocht
- deich chun a deich
- ceathrú tar éis a cúig
- fiche tar éis a hocht
- fiche chun a naoi
- cúig chun a seacht
- cúig chun a naoi

Cleachtadh cainte atá sa dara cuid den cheist.

Ceist 5

1. Oibríonn freastalaithe go han-chrua, de ghnáth.
2. Tá líon na n-ionsaithe scanrúil ar fad.
3. Is fuath liom scrúduithe agus is fuath liom a bheith i lár scrúduithe.
4. Thit mé i laige le linn an chruinnithe.
5. Chuir líon na dtiománaithe iontas orm.

Ceist 6

Is féidir gach beirt a chur ag déanamh an phlé seo agus ansin cuid de na ceisteanna a phlé leis an rang iomlán.

Eibhlín Ní Choistealbha

Bhur gcéad fáilte thar n-ais tráthnóna. Tá ionsaí déanta don dara huair, ó thús na bliana, ar óstán a raibh ochtó teifeach le cur fúthu ann. Tá cáineadh déanta ag an Teachta Dála, Eugene Murphy, ar an méid a tharla ag óstán an *Shannon Key West* i Rúscaigh i gContae Liatroma aréir, agus deir sé go dteastaíonn Gardaí ar an láthair, 24 uair an chloig, chun stop a chur leis na hionsaithe.

Aodán Ó Maoileoin

Don dara huair le cúig seachtaine, tá damáiste déanta don óstán seo ar mo chúl, an *Shannon Key West*, i Rúscaigh. Féachadh leis an óstán a lasadh ag thart ar leathuair tar éis a naoi aréir, a deir na Gardaí, nuair a caitheadh rud éigin ar nós buama tine trí fhuinneog ar an gcéad urlár.

Triúr fear slándála a bhí ar an láthair nuair a bhuail an t-aláram. Níor gortaíodh aon duine san eachtra, ach deir Ceannfort na nGardaí, atá i bhfeighil na bhfiosruithe, gur cosúil gur caitheadh laethanta á phleanáil.

Tháinig briogáid dóiteáin ar an láthair agus bhí Gardaí ar an láthair ar maidin, ag déanamh scrúduithe ar an bhfoirgneamh. Tá an pobal thar a beith trína chéile faoin méid a tharla, a deir an Teachta Dála do Ghailimh Thuaidh-Ros Comáin¹, Eugene Murphy. Agus deir sé go bhfuil na Gardaí ag teastáil ar an láthair 24 uair an chloig, chun stop a chur le hionsaithe dá leithéid.

Eugene Murphy TD, Fianna Fáil

Tá géarghá leis na Gardaí a bheith ann an t-am ar fad. Ní aontaíonn na daoine as Rúscaigh leis an rud a tharla oíche aréir. Tá brón ar na daoine as an áit sin agus tá eagla ar a lán daoine freisin.

Aodán Ó Maoileoin

Bhí an t-óstán, ina bhfuil 39 seomra, le hoscailt mar lárionad cóiríochta d'ochtó iarrthóir tearmainn.

Deir an tAire Dlí agus Cirt, Charlie Flanagan, go bhfuil sé náireach go dtarlódh a leithéid d'ionsaí agus go bhfuil daoine ag teacht chun na tíre seo ag cuardach cúnaimh.

Tá cáineadh déanta freisin ag an Teachta Dála, Michael Fitzmaurice, ar an méid a tharla. Ach, deir sé nach bhfuil an t-óstán feiliúnach d'eachtrannaigh, mar nach bhfuil na seirbhísí ar fáil i gceantair mar Rúscaigh.

Seo é an dara huair damáiste déanta do lárionad cóiríochta. Tharla an rud céanna i mBun an Phobail, i gContae Dhún na nGall le gairid. Ní raibh úinéirí an *Shannon Key West* ach tar éis an t-óstán a chóiriú i ndiaidh an chéad ionsaithe.

Aodán Ó Maoileoin, Nuacht Tg4, Rúscaigh i gContae Liatroma.

¹ *Ros Comáin-Gaillimh* ainm an Dáilcheantair